

**BOSNA I HERCEGOVINA
VIJEĆE MINISTARA
*Generalno tajništvo***

Broj: 05-50-1-1437/10
Sarajevo, 10.6.2010. godine

**BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO**

PRIMLJENO:		10. 6. 2010.	
Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Redni broj	Broj priloga
01-50-1-15-76/10			

PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BiH

- *Zastupnički dom* -

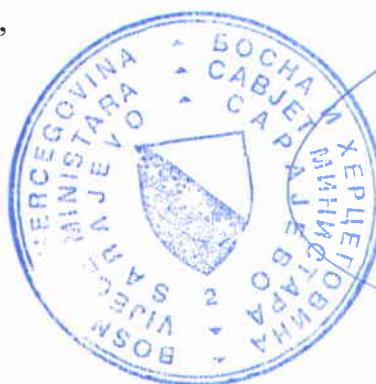
S A R A J E V O

PREDMET: Odgovor na zastupničko pitanje – dostavlja se

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na 124. sjednici održanoj 10.6.2010. godine, utvrdilo je Odgovor na zastupničko pitanje koje je postavila gđa. Azra Alajbegović, zastupnica u Zastupničkom domu Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.

U primitku dostavljamo Odgovor uz molbu da isti uručite zastupnici.

S poštovanjem,

GENERALNI TAJNIK
Zvonimir Kutleša

**BOSNA I HERCEGOVINA
VIJEĆE MINISTARA**

Broj: 05-50-1-1437/10
Sarajevo, 10.6.2010. godine

Azra Alajbegović, poslanik Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, na 76. sjednici Predstavničkog doma, održanoj 21.04.2010. godine, postavila je slijedeće posalničko pitanje:

1. "Molim da mi se dostave zakonske regulative patoloških, sudskih i medicinskih obdukcija. Akcent staviti na mogućnost zabrane patološke obdukcije".

Na postavljeno poslaničko pitanje, Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, u smislu člana 37. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 38/02), na 124. sjednici, održanoj 10. 6. 2010. godine, utvrdilo je sljedeći

O D G O V O R

Pitanje obdukcije, odnosno utvrđivanja uzroka smrti regulisano je članom 103-106 Zakona o krivočnom postupku Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik“ br. 3/03, 32/03, 36/03, 26/04, 63/04, 13/05, 48/05, 46/06, 76/06, 29/07, 32/07, 53/07, 76/07, 15/08, 58/08, 12/09, 16/09 i 93/09), članom 117-120 Zakona o krivičnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine br. 37/03, 56/03, 78/04, 28/05, 55/06, 27/07, 53/07, 9/09, 12/10), članom 168-171 Zakona o krivičnom postupku Republike Srpske („Službeni glasnik“ br. 50/03, 111/04, 115/04, 29/07, 68/07, 119/08, 55/09, 80/09, 88/09 i 92/09), članom 103-106 Zakona o krivičnom postupku Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine“ br. 10/03, 48/04, 6/05, 12/07, 21/07), članom 145-151 Zakona o zdravstvenoj zaštiti Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“ br. 29/97), članom 111-115 Zakona o zdravstvenoj zaštiti Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“ br. 18/99, 58/01, 106/09), članom 110-115 Zakona o zdravstvenoj zaštiti Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine“, br. 2/01, 19/07, 21/08).

Analizom gore navedenih propisa utvrđeno je da nije predviđena mogućnost zabrane vršenja patološke obdukcije.

Članom 150 Zakona o zdravstvenoj zaštiti Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“ br.29/97), je, jedino, predviđena mogućnost da u slučaju kada je građanin umro u zdravstvenoj ustanovi, direktor na zahtjev člana uže porodice, odnosno staratelja umrlog građanina može odlučiti da se obdukcija ne provodi, s tim da se i u ovakvim slučajevima obdukcija mora provesti:

1. ako se radi o neprirodnoj ili nagloj smrti
2. ako smrt nastupi tokom dijagnostičkog ili terapeutskog zahvata
3. ako to izričito zahtjeva doktor medicine koji je liječio umrlog.

U skladu sa poslaničkim pitanjem, u prilogu dostavljamo kopije gore navedenih članova zakona koji tretiraju pitanje obdukcije.

**ZAKON O KRIVIČNOM POSTUPKU
BOSNE I HERCEGOVINE**

ili osoba za koju postoje razlozi za izuzeće od vještačenja predviđeni u ovom zakonu, a bit će upozoren i na posljedice davanja lažnog nalaza i mišljenja.

- (2) Stručnoj ustanovi, odnosno državnom organu stavit će se na raspolaganje materijal potreban za vještačenje, a ako je potrebno, postupit će se u skladu s postupkom određenim odredbom člana 99. ovog zakona.
- (3) Pismeni nalaz i mišljenje osoba koje su izvršile vještačenje dostavlja stručna ustanova, odnosno državni organ.

Član 103.

Obdukcija i ekshumacija leša Pregled, obdukcija i ekshumacija leša

- (1) Pregled i obdukcija leša poduzet će se uvijek kad u nekom smrtnom slučaju postoji sumnja da se ne radi o prirodnoj smrti je smrt uzrokovana krivičnim djelom ili da je u vezi sa izvršenjem krivičnog djela. Ako je leš već zakopan, odredit će se ekshumacija u cilju njegovog pregleda i obdukcije.
- (2) Pri pregledu i obdukciji leša poduzet će se potrebne mjere da se ustanovi identitet leša i u tom cilju posebno će se opisati podaci o vanjskim i unutarnjim tjelesnim osobinama leša.

Član 104.

Obdukcija leša van specijalizirane medicinske ustanove Pregled i obdukcija leša van specijalizirane medicinske ustanove

- (1) Specijalizirana medicinska ustanova vrši pregled i obdukciju leša.
- (2) Kad se vještačenje ne vrši u specijaliziranoj medicinskoj ustanovi, pregled i obdukciju leša vrši liječnik specijalista sudske medicine. Tim vještačenjem rukovodi Tužitelj i u zapisnik unosi nalaz i mišljenje vještaka. Tim vještačenjem rukovodi Tužilac o čemu vodi zapisnik. Sastavni dio zapisnika je nalaz i mišljenje vještaka.
- (3) Za vještaka se ne može odrediti liječnik koji je liječio umrlog. Međutim, liječnik koji je liječio umrlog može se saslušati kao svjedok, radi davanja razjašnjenja o toku i okolnostima bolesti umrlog.

Član 105.

Izvještaj o pregledu i obdukciji

- (1) Vještak sudske medicine će u svom nalazu i mišljenju navesti uzrok i vrijeme kada je smrt nastupila.
- (2) Ako je na lešu nađena bilo kakva povreda, utvrditi će se da li je tu povredu nario ko drugi i ako jeste, čime, na koji način, koliko vremena prije nego što je smrt nastupila i da li je ona prouzrokovala smrt. Ako je na lešu nađeno više povreda, utvrditi će se da li je svaka povreda namesena istim sredstvom i koja je povreda prouzrokovala smrt, a ako je više smrtonosnih povreda, koja je od njih ili koje od njih su svojim zajedničkim djelovanjem bile uzrok smrti.
- (3) U slučaju iz stava 2. ovog člana naročito će se utvrditi da li je smrt prouzrokovana samom vrstom i općom prirodom povrede ili zbog osobnog svojstva ili naročitog stanja organizma povrijedenog ili zbog slučajnih okolnosti ili okolnosti pod kojim je povreda nanijeta.
- (4) Vještak je dužan da obrati pažnju na nađeni biološki materijal (krv, pljuvačka,

sperma, urin i dr.) i da ga opiše i sačuva za biološko vještačenje - ako ono bude određeno.

Član 106.
Pregled i obdukeija začetka i novorodenčeta

- (1) Pri pregledu i obdukeiji začetka treba posebno utvrditi njegovu starost, sposobnost za vanmaterični život i uzrok smrti.
- (2) Pri pregledu i obdukeiji leša novorodenčeta, posebno će se utvrditi da li je rođeno živo ili mrtvo, da li je bilo sposobno za život, koliko je dugo živjelo, kao i vrijeme i uzrok smrti.

Član 107.
Toksikološko ispitivanje

- (1) Ako postoji sumnja o trovanju, sumnjive materije koje su nađene u lešu ili na drugom mjestu će se uputiti na vještačenje ustanovi ili državnom organu koji vrše toksikološka ispitivanja.
- (2) Pri pregledu sumnjivih materija posebno će se utvrditi vrsta, količina i djelovanje nadjenog otrova, a ako se radi o pregledu materija uzetih iz leša, po mogućnosti i količina upotrijebljenog otrova.

Član 108.
Vještačenje tjelesnih povreda

- (1) Vještačenje tjelesnih povreda vrši se, po pravilu, pregledom povrijedenog, a ako to nije moguće ili nije potrebno - na osnovu medicinske dokumentacije ili drugih podataka u spisima.
- (2) Pošto tačno opiše povrede, vještak će dati mišljenje, naročito o vrsti i težini svake pojedine povrede i njihovom ukupnom djelovanju s obzirom na njihovu prirodu ili posebne okolnosti slučaja, kakvo djelovanje te povrede obično proizvode, a kakvo su u konkretnom slučaju proizvele i čime su povrede nanesene i na koji način.

Član 109.
Tjelesni pregled i druge radnje

- (1) Tjelesni pregled poduzet će se i bez pristanka osumnjičenog, odnosno optuženog ako je potrebno da se utvrde činjenice važne za krivični postupak. Tjelesni pregled drugih osoba može se bez njihovog pristanka poduzeti samo onda ako se mora utvrditi da li se na njihovom tijelu nađazi određen trag ili posljedica krivičnog djela.
- (2) Uzimanje krvi i druge lječničke radnje koje se po pravilima medicinske nauke preduzimaju radi analize i utvrđivanja drugih važnih činjenica za krivični postupak, mogu se poduzeti i bez pristanka osobe koja se pregleda - ako zbog toga ne bi nastupila kakva šteta po njeno zdravlje.
- (3) Preduzimanje tjelesnog pregleda osumnjičenog, odnosno optuženog i druge radnje u vezi s tim nareduje Sud, a ako postoji opasnost od odlaganja - Tužitelj.
- (4) Nije dopušteno da se prema osumnjičenom, odnosno optuženom ili svjedoku

ZAKON O KRIVIČNOM POSTUPKU FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

DIO PRVI

OPĆE ODREDBE

GLAVA I

OSNOVNA NAČELA

Član 1.

Predmet ovog zakona

Ovim zakonom utvrđuju se pravila krivičnog postupka po kojima su dužni da postupaju općinski sudovi, kantonalni sudovi i Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Vrhovni sud Federacije), tužitelj i drugi učesnici u krivičnom postupku predviđeni ovim zakonom, kada postupaju u krivičnim stvarima.

Član 2.

Princip zakonitosti

(1) Pravila utvrđena ovim zakonom trebaju osigurati da niko nevin ne bude osuđen, a da se učinitelju djela izrekne krivičnopravna sankcija pod uvjetima koje predviđa Krivični zakon Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Krivični zakon FBiH), i drugi zakoni Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Federacija), zakoni kantona i zakoni Bosne i Hercegovine u kojima su propisana krivična djela i na osnovu zakonom propisanog postupka

(2) Prije donošenja pravosnažne presude osumnjičeni, odnosno optuženi može biti ograničen u svojoj slobodi i drugim pravima samo pod uvjetima koje propisuje ovaj zakon.

(3) Krivičnopravnu sankciju može učinitelju krivičnog djela izreći samo nadležni sud, odnosno sud kome je Sud Bosne i Hercegovine prenio vođenje postupka i to u postupku koji je pokrenut i proveden po ovom zakonu.

Član 3.

Pretpostavka nevinosti i in dubio pro reo

(1) Svako se smatra nevinim za krivično djelo dok se pravosnažnom presudom suda ne utvrdi njegova krivica.
(2) Sumnju u pogledu postojanja činjenica koje čine obilježe krivičnog djela ili od kojih zavisi primjena neke odredbe krivičnog zakonodavstva, sud rješava presudom na način koji je povoljniji za optuženog

Član 4.

Ne bis in idem

Zakon o krivičnom postupku i BiH na bosanskom jeziku, objavljen u «Službenim novinama BiH» broj 35.03.28. jula 2003., Ispravke i izmjene i dopune: SN FBiH: br. 37/02; SN FBiH: br. 56/03; SN FBiH: br. 78/04; SN FBiH: br. 19/05; SN FBiH: br. 55/06; SN FBiH: br. 27/07; SN FBiH: br. 53/07; SN FBiH: br. 9/09; SN FBiH: br. 17/10.

Vještak dostavlja nalaz i mišljenje, kao i radni materijal, skice i zabilješke organu koji ga je odredio.

Član 116. Vještačenje u stručnoj ustanovi ili državnom organu

- (1) Ako se vještačenje povjerava stručnoj ustanovi, odnosno organu, tužitelju, odnosno sud će upozoriti tu ustanovu ili organ koji vrši vještačenje da u davanju nalaza i mišljenja ne može učestvovati osoba iz člana 112. ovog zakona ili osoba za koju postoje razlozi za izuzeće od vještačenja predviđeni u ovom zakonu, a bit će upozoren i na posljedice davanja lažnog nalaza i mišljenja.
- (2) Stručnoj ustanovi, odnosno državnom organu stavit će se na raspolaganje materijal potreban za vještačenje, a ako je potrebno, postupit će se u skladu s postupkom određenim odredbom člana 113. ovog zakona.
- (3) Pisani nalaz i mišljenje osoba koje su izvršile vještačenje dostavlja stručna ustanova, odnosno državni organ.

Član 117. Obdukcija i ekshumacija leša Pregled, obdukcija i ekshumacija tijela

- (1) Pregled i obdukcija leša preduzet će se uvijek kad u nekom smrtnom slučaju postoji sumnja da se ne radi o prirodnoj smrti je smrt uzrokovana krivi~nim djelom ili u vezi sa po~injenjem krivi~nog djela. Ako je leš već zakopan, odredit će se ekshumacija u cilju njegovog pregleda i obdukcije.
- (2) Pri pregledu i obdukciji leša poduzet će se potrebne mјere da se ustanovi identitet leša i u tom cilju posebno će se opisati podaci o vanjskim i unutarnjim tjelesnim osobinama leša.

Član 118. Obdukcija leša van specijalizirane medicinske ustanove Pregled i obdukcija leša izvan specijalizirane medicinske ustanove

- (1) Specijalizirana medicinska ustanova vrši pregled i obdukciju leša.
- (2) Kad se vještačenje ne vrši u specijaliziranoj medicinskoj ustanovi, pregled i obdukciju leša vrši lječnik specijalista sudske medicine. Tim vještačenjem rukovodi tužitelj i napisnik unosi nalaz i mišljenje vještaka Tim vještačenjem upravlja.

Zakon o kriminalnom postupku i BiH na bosanskom jeziku, objavljen u »Službenim novinama FBiH«, broj 35/03 28. jula 2003., Ispravke i izmjene i dopune: SN FBiH: br. 37/03; SN FBiH: br. 56/03; SN FBiH: br. 78/04; SN FBiH: br. 23/05; SN FBiH: br. 55/06; SN FBiH: br. 117/07; SN FBiH: br. 53/07; SN FBiH: br. 97/09; SN FBiH: br. 10/10

tujitelj o temu vodi zapisnik. Sastavni dio zapisnika je nalaz i mišljenje vještaka.

(3) Za vještaka se ne može odrediti liječnik koji je lječio umrlog. Međutim, liječnik koji je lječio umrlog može se saslušati kao svjedok, radi davanja razjašnjenja o toku i okolnostima bolesti umrlog.

Član 119. Izyještaj o pregledu i obdukciji

(1) Vještak sudske medicine će u svom nalazu i mišljenju navesti uzrok i vrijeme kada je smrt nastupila.

(2) Ako je na lešu nadena bilo kakva povreda utvrdit će se da li je tu povredu nanio ko drugi i ako jeste, čime, na koji način, koliko vremena prije nego što je smrt nastupila i da li je ona prouzrokovala smrt. Ako je na lešu nađeno više povreda utvrdit će se da li je svaka povreda nanesena istim sredstvom i koja je povreda prouzrokovala smrt, a ako je više smrtonosnih povreda, koja je od njih ili koje od njih su svojim zajedničkim djelovanjem bile uzrok smrti.

(3) U slučaju iz stava 2. ovog člana naročito će se utvrditi da li je smrt prouzrokovana samom vrstom i općom prirodom povrede ili zbog osobnog svojstva ili naročitog stanja organizma povrijedenog ili zbog slučajnih okolnosti ili okolnosti pod kojim je povreda nanijeta.

(4) Vještak je dužan da obrati pažnju na nadeni biološki materijal (krv, pljuvačka, sperma, urin i dr.) i da ga opiše i sačuva za biološko vještačenje - ako ono bude određeno.

Član 120. Pregled i obdukcija začetka i novorodenčeta

(1) Pri pregledu i obdukciji začetka treba posebno utvrditi njegovu starost, sposobnost za vanmaterični život i uzrok smrti.

(2) Pri pregledu i obdukciji leša novorodenčeta posebno će se utvrditi da li je rođeno živo ili mrtvo, da li je bilo sposobno za život, koliko je dugo živjelo, kao i vrijeme i uzrok smrti.

Član 121. Toksikološko ispitivanje

(1) Ako postoji sumnja o trovanju, sumnjive materije koje su nadene u lešu ili na drugom mjestu će se uputiti na vještačenje ustanovi ili državnom organu koji vrše toksikološka ispitivanja.

Na osnovu člana 53. alineja 8. Poslovnika Narodne Skupštine Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske”, broj: 79/07) Zakonodavni odbor Narodne Skupštine Republike Srpske, na sjednici održanoj 2. novembra 2009. godine, utvrdio je novi prečišćeni tekst Zakona o krivičnom postupku („Službeni glasnik Republike Srpske”, broj: 50/03, 111/04, 115/04, 29/07, 68/07, 119/08, 55/09, 80/09, 88/09 i 92/09) u kojem je označen dan stupanja na snagu navedenog zakona.

Broj: 02/4.3- 1830 /09
Banja Luka, 2. novembar 2009. godine

Predsjednik
Zakonodavnog odbora
Željko Mirjanić s.r.

ZAKON O KRIVIČNOM POSTUPKU - Prečišćeni tekst -

DIO PRVI

OPŠTE ODREDBE Glava I OSNOVNA NAČELA

Član 1.

Primjena pravila krivičnog postupka

Ovim zakonom utvrđuju se pravila krivičnog postupka po kojima su dužni postupati sudovi, tužilac i drugi učesnici u krivičnom postupku predviđeni ovim zakonom, kada postupaju u krivičnim stvarima.

Član 2.

Princip zakonitosti

(1) Pravila utvrđena ovim zakonom trebaju obezbijediti da niko nevin ne bude osuden, a da se učiniocu krivičnog djela izrekne krivična sankcija pod uslovima koje predviđa Krivični zakon Republike Srpske (u daljem tekstu: Krivični zakon) i drugi zakoni u kojima su propisana krivična djela u granicama koje određuje Krivični zakon i zakonom propisanom postupku.

(2) Prije donošenja pravnosnažne presude osumnjičeni, odnosno optuženi može biti ograničen u svojoj slobodi i drugim pravima samo pod uslovima koje određuje ovaj zakon.

(3) Krivičnu sankciju može učiniocu krivičnog djela izreći samo nadležan sud, odnosno sud kome je Sud Bosne i Hercegovine prenio vodenje postupka i to u postupku koji je pokrenut i sproveden po ovom zakonu.

(2) Ako je u okviru vještačenja potrebno izvršiti analizu neke materije, vještaku će se, ako je to moguće, staviti na raspolaganje samo dio te materije, a ostatak će se u potrebnoj količini sačuvati za slučaj naknadnih analiza.

Član 166.

Dostavljanje nalaza i mišljenja

Vještak dostavlja nalazi mišljenje kao i radni materijal, skice i zabilješke organu koji ga je odredio.

Član 167.

Vještačenje u stručnoj ustanovi ili državnom organu

(1) Ako se vještačenje povjerava stručnoj ustanovi, odnosno državnom organu, tužilac, odnosno sud će upozoriti tu ustanovu ili organ koji vrši vještačenje da u davanju nalaza i mišljenja ne može učestvovati lice iz člana 163. ovog zakona ili lice za koje postoje razlozi za izuzeće od vještačenja predviđeni u ovom zakonu, a biće upozorenio i na posljedice davanja lažnog nalaza i mišljenja.

(2) Stručnoj ustanovi, odnosno državnom organu staviće se na raspolaganje materijal potreban za vještačenje, a ako je potrebno, postupiće se u skladu sa postupkom određenim članom 164. ovog zakona.

(3) Pismeni nalaz dostavlja stručna ustanova, odnosno državni organ i mišljenje lica koja su izvršila vještačenje.

Član 168.

Pregled, obdukeija i ekshumacija leša

(1) Pregledi obdukeija leša preduzeće se uvijek kad u nekom smrtnom slučaju postoji sumnja da je smrt uzrokovana krivičnim djelom ili da je u vezi sa izvršenjem krivičnog djela. Ako je leš već

zakopan, odrediće se ekshumacija u cilju njegovog pregleda i obdukcije.

(2) Pri pregledu i obdukciji leša preduzeće se potrebne mјere da se ustanovi identitet leša i u tom cilju posebno će se opisati podaci o vanjskim i unutrašnjim tjelesnim osobinama leša.

Član 169.

Pregled i obdukcija leša van specijalizovane medicinske ustanove

(1) Specijalizovana medicinska ustanova vrši pregled i obdukciju leša.

(2) Kad se vještačenje ne vrši u specijalizovanoj ustanovi, pregled i obdukciju leša vrši ljekar specijalista sudske medicine. Tim vještačenjem rukovodi tužilac o čemu vodi zapisnik. Sastavni dio zapisnika je nalaz i mišljenje vještaka.

(3) Za vještaka se ne može odrediti ljekar koji je lječio umrlog. Međutim, ljekar koji je lječio umrlog može se saslušati kao svjedok, radi davanja razjašnjenja o toku i okolnostima bolesti umrlog.

Član 170.

Izyještaj o pregledu i obdukciji

(1) Vještak sudske medicine će u svom mišljenju navesti uzrok i vrijeme kada je smrt nastupila.

(2) Ako je na lešu nadena bilo kakva povreda, utvrdiće da li je tu povredu nanio neko drugi i ako jeste, čime, na koji način, koliko vremena prije nego što je smrt nastupila i da li je ona prouzrokovala smrt. Ako je na lešu nadeno više povreda, utvrdiće se da li je svaka povreda izvršena istim sredstvom i koja je povreda prouzrokovala smrt, a ako je više smrtonosnih povreda, koja je od njih ili koje od njih su svojim zajedničkim djelovanjem bile uzrok smrti.

(3) U slučaju iz stava 2. ovog člana naročito će se utvrditi da li je smrt prouzrokovana samom vrstom i opštom prirodom povrede ili zbog ličnog svojstva ili naročitog stanja organizma povrijedenog ili zbog slučajnih okolnosti ili okolnosti pod kojim je povreda nanijeta.

(4) Vještak je dužan da obrati pažnju na nadeni biološki materijal (krv, pljuvačka, sperma, urin i dr.) i da ga opiše i sačuva za biološko vještačenje - ako ono bude određeno.

Član 171.

Pregled i obdukcija začetka i novorodenčeta

(1) Pri pregledu i obdukciji začetka treba posebno utvrditi njegovu starost, sposobnost za vanmaterični život i uzrok smrti.

(2) Pri pregledu i autopsiji leša novorodenčeta, posebno će se utvrditi da li je rođeno živo ili mrtvo, da li je bilo sposobno za život, koliko je dugo živjelo, kao i vrijeme i uzrok smrti.

SG BD 10/03, 48/04, 6/05, 12/07, 21/07

**ZAKON
O KRIVIČNOM POSTUPKU BRČKO DISTRINKTA
BOSNE I HERCEGOVINE**

- (3) Pismeni nalaz i mišljenje osoba koje su izvršile vještačenje dostavlja stručna ustanova, odnosno državni organ.

Član 103 **Obdukcija i ekshumacija leša**

- (1) Pregled i obdukcija leša poduzet će se **uvijek** kad u nekom smrtnom slučaju postoji sumnja da se ne radi o prirodnjoj smrti. Ako je leš već zakopan, odredit će se ekshumacija u cilju njegovog pregleda i obdukcije.
- (2) Pri obdukciji leša poduzet će se potrebne mjeru da se ustanovi identitet leša i u tom cilju posebno će se opisati podaci o vanjskim i unutarnjim tjelesnim osobinama leša.

Član 104 **Obdukcija leša van specijalizirane medicinske ustanove**

- (1) Specijalizirana medicinska ustanova vrši pregled i obdukciju leša.
- (2) Kad se vještačenje ne vrši u specijaliziranoj medicinskoj ustanovi, pregled i obdukciju leša vrši lječnik specijalista sudske medicine. Tim vještačenjem rukovodi tužilac i u zapisnik unosi nalaz i mišljenje vještaka.
- (3) Za vještaka se ne može odrediti lječnik koji je liječio umrlog. Međutim, lječnik koji je liječio umrlog može se saslušati kao svjedok, radi davanja razjašnjenja o toku i okolnostima bolesti umrlog.

Član 105 **Izyještaj o pregledu i obdukciji**

- (1) Vještak sudske medicine će u svom nalazu i mišljenju navesti uzrok i vrijeme kada je smrt nastupila.
- (2) Ako je na lešu nadena bilo kakva povreda, utvrdit će se da li je tu povredu naložio drugi i ako jeste, čime, na koji način, koliko vremena prije nego što je smrt nastupila i da li je ona prouzrokovala smrt. Ako je na lešu nadeno više povreda, utvrdit će se da li je svaka povreda nanesena istim sredstvom i koja je povreda prouzrokovala smrt, a ako je više smrtonosnih povreda, koja je od njih ili koje od njih su svojim zajedničkim djelovanjem bile uzrok smrti.
- (3) U slučaju iz stava 2 ovog člana naročito će se utvrditi da li je smrt prouzrokovana samom vrstom i općom prirodom povrede ili zbog osobnog svojstva ili naročitog stanja organizma povrijedenog ili zbog slučajnih okolnosti ili okolnosti pod kojim je povreda nanijeta.
- (4) Vještak je dužan da obrati pažnju na nadeni biološki materijal (krv, pljuvačka, sperma, urin i dr.) i da ga opiše i sačuva za biološko vještačenje - ako ono bude određeno.

Član 106 **Pregled i obdukcija začetka i novorodenčeta**

- (1) Pri pregledu i obdukciji začetka treba posebno utvrditi njegovu starost, sposobnost za vanmaterični život i uzrok smrti.
- (2) Pri pregledu i obdukciji leša novorodenčeta, posebno će se utvrditi da li je rođeno živo ili mrtvo, da li je bilo sposobno za život, koliko je dugo živjelo, kao i vrijeme i uzrok smrti.

ZAKON O ZDRAVSTVENOJ ZASTITI

I - OSNOVNE ODREDBE

Clan 1.

Ovim zakonom uredjuju se nacela, nacin organiziranja i provodjenja zdravstvene zastite. Zdravstvena zastita gradjana, u smislu ovog zakona, je skup mjera, aktivnosti i postupaka na unapredjenju prava na život, očuvanju i poboljšanju zdravlja ljudi, koje poduzima Federacija Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Federacija), kantoni, općine, zdravstvene ustanove, zdravstveni radnici, preduzeca, druga pravna lica i gradjani.

Clan 2.

Zdravstvenu zastitu, u okviru zdravstvenih ustanova, pruzaju zdravstveni radnici i zdravstveni saradnici, primjenom savremenih medicinskih postupaka i tehnologija i pracenjem dostaigujući u razvoju medicinske nauke.

Clan 3.

Svi gradjani dužni su brinuti se o svom zdravlju.

Niko ne smije ugrozavati zdravlje ljudi.

Gradjanin je obvezan sudjelovati u svim preventivno-zdravstvenim djelatnostima koje se provode na mjestima življenja i rada, a usmjerene su na unapređivanje i čuvanje zdravlja i sprječavanje bolesti.

Gradjanin ima pravo na zdravstvenu zastitu u skladu sa odredbama ovog zakona i Zakona o zdravstvenom osiguranju.

Svaki gradjanin je dužan ukazati prvu pomoc unesrećenoj ili bolesnoj osobi u skladu sa svojim znanjem i mogućnostima, te joj omogućiti pristup do najbliže zdravstvene ustanove.

Clan 4.

Vlasnici i direktori preduzeca i drugih pravnih lica, odgovorni su za primjenu mjera zdravstvene zastite i zastite čovjekove okoline, odnosno radne sredine u kojoj obavljaju djelatnost.

Duznost i odgovornost iz stava 1. ovog clana imaju gradjani koji obavljaju djelatnost licnim radom sredstvima u svojini gradjana i gradjani koji licnim radom samostalno u vidu zanimanja obavljaju umjetnicku ili drugu kulturnu, advokatsku ili drugu profesionalnu djelatnost (u daljem tekstu: gradjani koji obavljaju privrednu ili profesionalnu djelatnost), kao i organizatori javnih priredbi i masovnih skupova u odnosu na zastitu od zaraznih bolesti i povreda.

Ministarstvo nadležno za poslove obrazovanja, uz saglasnost nadleznog ministarstva zdravstva putem nastavnih planova i programa osigurava zdravstveni odgoj i provodjenje obrazovanja za zdravstvenu samozastitu predškolske djece i djaka.

Clan 5.

Zdravstvena djelatnost koju obavljaju zdravstvene ustanove i zdravstveni radnici u privatnoj zdravstvenoj djelatnosti (u daljem tekstu: privatna praksa), pod uvjetima i na nacin propisan ovim zakonom, je djelatnost od interesa za Federaciju.

Clan 6.

Zdravstvena djelatnost se organizira i provodi kao primarna specijalisticko-konsultativna i

2. zabraniti provođenje mjera i radnji koje su suprotne sa zakonom ili provedbenim propisima;
  3. zabraniti rad zdravstvenoj ustanovi koja vise ne ispunjava uvjete u pogledu prostora, zdravstvenog kadra i medicinsko-tehnike opreme;
  4. zabraniti samostalan rad zdravstvenom radniku koji nema polozen stručni ispit;
  5. zabraniti rad zdravstvenoj ustanovi i zdravstvenom radniku koji ne osigurava kvalitet i sadržaj zdravstvenih usluga;
  6. narediti dodatno stručno usavršavanje zdravstvenih radnika za koje se ustanovi da im nedostaje stručnost, a po potrebi i ponavljanje provjere sposobljenosti;
  7. zabraniti rad i pokrenuti postupak za oduzimanje odobrenja (licence) za samostalan rad zdravstvenom radniku;
  8. u dogovoru sa ministrom zdravstva, odnosno kantonalnim zavodom osiguranja jednokratno ili višekratno umanjiti sredstva za obavljanje zdravstvene djelatnosti dok se utvrđeni nedostaci ne otklone;
  9. zabraniti obavljanje zdravstvene djelatnosti u slučaju da se ona obavlja bez odobrenja nadležnog organa;
  10. narediti poduzimanje drugih mjera za koje je ovlašten ovim zakonom i drugim propisom. Ako utvrđeni nedostaci ne budu otklonjeni u određenom roku, zdravstveni inspektor će zabraniti obavljanje zdravstvene djelatnosti.
- Ako zdravstveni inspektori prilikom obavljanja inspekcijskog nadzora utvrde povrede propisa ili drugih opcih akata, a za postupanje u vezi s tim povredama nadležan je neki drugi državni organ, duzan je o tome bez odlaganja obavijestiti nadležni organ.

Član 142.

Poslove i zadatke zdravstvene inspekcije iz čl. 139, 140. i 141. stav 1. ovog zakona, obavljaju kantonalni zdravstveni inspektor u zdravstvenim ustanovama koje se osnivaju za potrebe kantona, a federalni zdravstveni inspektor u zdravstvenim ustanovama koje se osnivaju za potrebe Federacije.

Pored poslova i zadataka iz stava 1. ovog člana federalni zdravstveni inspektor, naročito:

- pruža stručnu pomoć kantonalnom zdravstvenom inspektoru,
- brine se o stručnom osposobljavanju zdravstvene inspekcije,
- po potrebi može vršiti neposredan zdravstveno-inspekcijski nadzor na području cijele Federacije, saglasno nadležnostima iz stava 1. ovog člana.

Član 143.

Zdravstveni inspektor je odgovoran ministru zdravstva, odnosno kantonalnom ministru:

1. ako pri nadzoru propusti poduzeti, odnosno narediti mјere koje je po zakonu bio duzan poduzeti, odnosno narediti,
2. ako prekoraci svoja zakonska ovlašcenja,
3. ako ne podnese prijavu, odnosno ne obavijesti nadležna državna tijela o utvrđenim nepravilnostima, odnosno nedostacima.

Član 144.

Zdravstvena inspekcija dužna je putem sredstava javnog informiranja i na drugi pogodan način obavijestavati javnost o pojavnim utvrđenim prilikom inspekcijskog nadzora.

XIV - UTVRDJIVANJE UZROKA SMRTI I OBDUKCIJA

Član 145.

Za svakog umrlog građanina utvrđuje se vrijeme i uzrok smrti.

Uzrok i vrijeme smrti utvrđuje doktor medicine.

Izuzetno, vrijeme i uzrok smrti može utvrditi i drugi ospozobljeni zdravstveni radnik, na način koji uputstvom utvrđi ministar zdravstva.

Clan 146.

Nadlezni općinski organ, imenuje potreban broj doktora medicine, odnosno drugih zdravstvenih radnika koji utvrđuju nastup smrti, vrijeme i uzrok smrti građana umrlih izvan zdravstvene ustanove.

Vrijeme i uzrok smrti građana umrlih u zdravstvenoj ustanovi, utvrđuje doktor medicine te ustanove.

Clan 147.

Smrtni slučaj duzne su prijaviti bez odlaganja lica koja su živjela u zajednici s umrlim građaninom, srodnici ili susjedi, a ako takvih nema, svaki građanin koji sazna za smrtni slučaj. Smrtni slučaj prijavljuje se nadležnoj zdravstvenoj ustanovi, odnosno zdravstvenom radniku koji obavlja pregled mrtvaca. Kad osoba koja utvrđuje smrt ustanovi da je smrt nastupila od zarazne bolesti ili kao posljedica nasilja, duzna je o tome odmah obavijestiti općinski organ uprave nadlezan za poslove zdravstva, odnosno ovlašcene radnike nadležnog organa unutras njih poslova.

Clan 148.

Umrli građanin sahranjuje se nakon što je smrt utvrđena, a u vremenu od 24 do 48 sati od nastupa smrti.

Izuzetno, na temelju posebnog odobrenja sanitarnog inspektora, sahrana se može obaviti i prije isteka roka od 24 sata, odnosno poslije isteka roka od 48 sati.

Clan 149.

Radi utvrđivanja uzroka smrti provodi se obdukcija tijela umrlog.

Obdukcija se provodi:

1. kada postoji sumnja ili je ocito da je smrt uzrokovana krivim djelom ili je u vezi s izvrsenjem krivog djela,
2. kada je to potrebno radi zaštite zdravlja građana, odnosno kada to zahtijevaju epidemiološki, sanitarni i drugi stručni medicinski razlozi,
3. kada zahtjev za obdukciju postavi porodica umrlog građanina,
4. kada je građanin umro u zdravstvenoj ustanovi.

Obdukcija iz stava 2, tacka 2, ovog clana provodi se na trošak obveznika placanja troškova liječenja umrlog građanina.

U ostalim slučajevima obdukcija se provodi na zahtjev i trošak odgovarajućih tijela i preduzeća i drugih pravnih lica, odnosno porodice umrlog građanina, kada je smrt nastupila izvan zdravstvene ustanove.

Clan 150.

Kada je građanin umro u zdravstvenoj ustanovi, direktor na zahtjev clana uze porodice, odnosno staratelja umrlog građanina može odlučiti da se obdukcija ne provodi.

Obdukcija se mora provesti:

1. ako se radi o neprirodnoj ili nagloj smrti,
2. ako smrt nestupi tokom dijagnostickog ili terapeutskog zahvata,
3. ako to izričito zahtjeva doktor medicine koji je liječio umrlog.

Clan 151.

Ministar zdravstva i zamjenik ministra zdravstva propisat će način pregleda umrlih te način utvrđivanja vremena i uzroka smrti.

XV - KOMORE**Clan 152.**

Radi očuvanja i zaštite interesa svoje profesije, zadovoljavanja svojih stručnih i licnih potreba, osiguravanje uvjeta za organiziran nastup zdravstvenih radnika istih profesionalnih skupina prema državnim organima, udruženjima, zdravstvenim ustanovama, proizvodjacima i dobavljacima medicinske opreme, kao i zaštite zdravlja građana, zdravstveni radnici zavisno od stručnog naziva obavezno se udružuju u ljekarsku komoru, farmaceutsku komoru, komoru medicinskih biohemičara i komoru zdravstvenih tehnicara (u daljem tekstu: komora), kao strukovna udruženja.

Clan 153.

Komore kao strukovna udruženja se osnivaju za teritoriju jednog ili više kantona, sa mogućnošću udruživanja do nivoa Federacije.

Komora ima status pravnog lica i upisuje se u registar nadležnog suda.

Komora ima statut kojim se utvrđuje organizacija, djelokrug rada, upravljanje i finansiranje komore, članstvo u komori, prava, obaveze i odgovornosti članova komore i uredjuju druga pitanja bitna za rad komore.

Kantonalno ministarstvo prati rad komore sa stanovista provođenja zakona i utvrđivanja politike iz oblasti zdravstva i predlaze odgovarajuće mјere za unapredjenje njenog rada.

Clan 154.

Komore obavljaju sljedeće poslove:

1. vode registar svojih članova;
2. prate i nadziru provođenje pravila-kodeksa medicinske etike i deontologije i poduzimaju odgovarajuće mјere u slučaju njihovog krsenja;
3. daju misljenje ministru zdravstva, odnosno kantonalnom ministru, o opravdanosti izdavanja, produženja ili oduzimanja odobrenja za obavljanje poslova privatne prakse, te početka i prestanka rada zdravstvenih ustanova s obzirom na utvrđenu mrežu zdravstvene djelatnosti, te stručne i ekonomski interesne svojih članova;
4. daju misljenja za rad zdravstvenih radnika izvan punog radnog vremena u zdravstvenoj ustanovi kod zdravstvenih radnika koji obavljaju privatnu praksu u vlastitom prostoru i na vlastitoj medicinsko-tehnicijskoj opremi, i zdravstvenim radnicima privatne prakse za rad u zdravstvenim ustanovama;
5. daju misljenje na cijenu zdravstvenih usluga za privatnu praksu koja ne ostvaruje prihode putem kantonalnog zavoda osiguranja;
6. zastupaju interes svih članova kod sklapanja ugovora sa Federalnim zavodom osiguranja i reosiguranja, odnosno kantonalnim zavodom osiguranja i drugim osiguravajućim zavodima;
7. pružaju zaštitu građanima u ostvarivanju prava s obzirom na kvalitet, sadržaj i vrstu zdravstvene usluge koja im se pruža;
8. po službenoj dužnosti izdaju, obnavljaju i oduzimaju odobrenje za samostalan rad svojih članova;
9. sudjeluju pri utvrđivanju standarda i normativa zdravstvenih usluga;
10. daju stručna misljenja kod pripreme propisa od uticaju na razvoj zdravstvene struke;
11. organiziraju u saradnji s medicinskim, stomatoloskim i farmaceutskim fakultetom, te stručnim medicinskim društvima, dodatno usavršavanje za posirenje djelatnosti unutar struke

ЗАКОН О ЗДРАВСТВЕНОЈ ЗАШТИТИ

I ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим законом уређује се обезбеђење здравствене заштите, начела здравствене заштите, права и обавезе грађана и пацијената у остваривању здравствене заштите, нивои здравствене заштите, оснивање, престанак рада и организација здравствених установа, органи здравствене установе, организовање рада, радио вријеме и штраф ј у здравственој установи, здравствени радник и здравствени сарадник, сертификација и акредитација здравствених установа, посебне одредбе, финансирање здравствене установе, надзор, стручне комисије, као и друга питања од значаја за организацију и провођење здравствене заштите.

Члан 2.

(1) Здравствена заштита је скуп услуга и активности за унапређивање и очување здравља људи, спречавање оболења и повреда, рано откривање оболења, благовремено лијечење и рехабилитацију.

(2) Услуге и активности здравствене заштите су квалитетне, безбједне, ефикасне, ефективне, засноване на научним доказима и у складу са начелами професионалне етике.

Члан 3.

(1) Здравствена дјелатност је дјелатност од општег интереса за Републику Српску (у даљем тексту: Република).

(2) Здравствена дјелатност се обавља у јавним и приватним здравственим установама, по медицинској доктрини и уз употребу медицинске технологије.

(3) Здравствену дјелатност обављају здравствени радници и здравствени сарадници под условима и на начин прописан овим законом и прописима донесеним на основу овог закона.

Члан 4.

(1) Народна скупштина Републике Српске, на приједлог Владе Републике Српске (у даљем тексту: Влада) доноси средњорочну Стратегију развоја здравственог система Републике Српске (у даљем тексту: Стратегија).

(2) Ради провођења Стратегије из става 1. овог члана Влада доноси Акциони план развоја здравственог система Републике Српске (у даљем тексту: Акциони план).

(3) У складу са Акционим планом из става 2. овог члана министар здравља и социјалне заштите (у даљем тексту: министар) доноси средњорочни План људских ресурса за здравствени систем Републике Српске.

Члан 5.

Граматички изрази употребљени у овом закону за означавање мушких или женских рода, подразумијевају оба пола.

XII ПОСЕБНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 107.

У приватним здравственим установама се не могу пружати здравствене услуге из следећих области:

- а) трансплантије,
- б) гранефузијске медицине,
- в) судске медицине,
- г) социјалне медицине,
- д) хигијене,
- ђ) епидемиологије,
- е) хитне медицинске помоћи,
- ж) обдукције и утврђивања узрока смрти,
- з) форензичке психијатрије,
- и) цитогенетике и
- ј) микробиологије.

Члан 108.

(1) Органи, ткива и ћелије, као дијелови људског тијела, могу се узимати и пресађивати (трансплантија) другим лицима, ако је то медицински оправдано и ако су испуњени услови прописани законом.

(2) Начин, поступак и услови за узимање и пресађивање органа, ткива и ћелија, као дијелова људског тијела, односно лијечење неплодности поступцима биомедицински потпомогнуте оплодње утврђују се посебним законом.

Члан 109.

(1) Високошколска установа здравствене струке може преузимати тијела, оргane и ткива умрлих и идентификованих лица ради извођења практичне наставе:

а) ако је умрло лице, за живота, у писаном облику, завјештало своје тијело у сврху извођења практичне наставе и
б) уз сагласност породице.

(2) Завјештање, у смислу става 1. тачка а) овог члана, представља изјава о завјештању тијела, која је објерена у суду и у којој је наведен извршилац завјештања.

Члан 110.

(1) Високошколска установа здравствене струке неће преузимати тијело лица умрлог од заразне болести, као и тијело на коме су наступиле изражене постморталне промјене које онемогућавају фиксирање односно балсамовање.

(2) Високошколска установа здравствене струке обавезује се да са тијелом умрлог лица поступа достојанствено, да га користи искључиво ради извођења практичне наставе, те да ће га након завршетка наставе сахранити о еопственом трошку.

(3) Министар правилишником прописује поступање са тијелом умрлог лица ради извођења практичне наставе.

Члан 111.

(1) За свако умрло лице се утврђује вријеме и узрок смрти.

(2) Вријеме и узрок смрти се утврђује прегледом умрлог, обдукцијом или прегледом медицинске документације.

Члан 112.

(1) За лице умрло у здравственој установи, узрок смрти утврђује надлежни доктор те установе.

(2) За лице умрло изван здравствене установе узрок смрти утврђује доктор којег је одредила локална самоуправа.

(3) За лице из става 2. овог члана узрок смрти се утврђује најкасније у року од 12 часова по пријему пријаве смрти.

(4) Пострми остаци лица умрлог у току санитетског превоза из једне у другу здравствену установу се предају у првој локалној самоуправи која има организовану мртвачницу, о чему се прибавља писмена потврда од одговорног лица локалне самоуправе, а о поступку се изјаштава директор здравствене установе из које је пацијент упућен.

(5) Министар правилником прописује поступак утврђивања смрти лица.

Члан 113.

(1) У случају да доктор који утврђује узрок смрти лица установи или посумња да је смрт наступила од заразне болести, обавезан је о томе обавијестити надлежног здравствено-санитарног инспектора, а о насиљној смрти обавезан је обавијестити надлежни орган за унуграшиће послове.

(2) У случају да доктор из члана 112. став 2. не може утврдити тачан узрок смрти обавезан је затражити обдукцију код надлежне установе.

Члан 114.

(1) Надлежни орган локалне самоуправе одређује потребан број доктора за утврђивање узрока и времена смрти за лица умрла ван здравствене установе.

(2) Локална самоуправа обезбеђује средства из свог буџета за рад доктора из става 1. овог члана.

Члан 115.

(1) Ради утврђивања узрока смрти обавља се обдукција тијела умрлог лица.

(2) Обдукција се обавезно обавља:

- а) када постоји сумња или је очигледно да је смрт проузрокована кривичним дјелом или је у вези с извршењем кривичног дјела,
- б) када је лице умрло у здравственој установи, а није утврђен узрок смрти,
- в) када то захтјевају епидемиолошки и санитарни разлоги,
- г) на захтјев члана уже породице умрле особе,
- д) на захтјев надлежног истражног органа и
- ђ) на захтјев доктора који утврђује узрок смрти.

(3) Трошкове обдукције из става 2. овог члана сноси:

- а) под т. а) и д) надлежно министарство,
- б) под тачком б) здравствена установа,
- в) под т. в) и ђ) локална самоуправа и
- г) под тачком г) подносилац захтјева.

(4) Директор здравствене установе у којој је наступила смрт лица, на приједлог руководиоца организационе јединице, подноси захтјев за обдукцију.

(5) Министар правилником прописује поступак обављања обдукције.

Члан 116.

(1) Након што је смрт утврђена, умрло лице се сахрањује у року од 24 до 48 часова.

(2) Изузетно, на основу решења здравствено-санитарног инспектора или судије за прегодни поступак, сахрана се може обавити прије или послије утврђеног рока.

Na osnovu člana 19. alineja 8. Poslovnika Skupštine Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, Službeni glasnik Brčko Distrikta BiH, broj 1/00, donosim

O D L U K U
O PROGLAŠENJU ZAKONA O ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI BRČKO DISTRIKTA BOSNE
I HERCEGOVINE

I

Proglašavam Zakon o zdravstvenoj zaštiti Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, koji je usvojila Skupština Brčko Distrikta na 13-oj sjednici održanoj 25. i 31. januar 2001. godine.

II

Ovu odluku objaviti u "Službenom glasniku Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine".

Broj: 02-20/01
Brčko, 19. februara 2001. god.

PREDSJEDNIK
SKUPŠTINE BRČKO DISTRIKTA

Mirsad Đapo, dipl. pravnik s.r.

U skladu sa članom 23 Statuta Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, Skupština Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, na 13-oj sjednici održanoj 25.i 31.januara 2001. god., usvaja

ZAKON
O ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI
BRČKO DISTRIKTA BOSNE I HERCEGOVINE

I - OSNOVNE ODREDBE

Član 1

- (1) Ovim zakonom uređuju se načela, način organizovanja i provođenja zdravstvene zaštite u Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Distrikt).
- (2) Zdravstvena zaštita, u smislu ovog zakona, je skup mjera, aktivnosti i postupaka na unapređenju prava na život, očuvanju i poboljšanju zdravlja ljudi, a prije svega stanovnika Distrikta, koje preduzimaju zdravstvene ustanove i zdravstveni radnici na području Distrikta, Odjeljenje za zdravstvo, javnu bezbjednost i usluge građanima (u daljem tekstu: Odjeljenje), drugi organi Distrikta i pravna lica, kao i građani, bilo da se radi o onima koji su stanovnici Distrikta ili drugim građanima, koji privremeno borave ili

- (3) Ako zdravstveni inspektor prilikom obavljanja inspekcijskog nadzora utvrde povrede propisa ili drugih opštih akata, a za postupanje u vezi s tim povredama nadležan je neki drugi državni organ ili organ Distrikta, dužan je o tome bez odlaganja obavijestiti pomenuti organ.

Član 107

Poslove i zadatke zdravstvene inspekcije iz članova 104, 105 i 106 stav 1 ovog zakona, zdravstveni inspektor obavljaju u zdravstvenim ustanovama u Distriktu.

Član 108

Zdravstveni inspektor je odgovoran šefu Odjeljenja:

1. ako pri nadzoru ne preduzme, odnosno naredi mјere koje je po zakonu bio dužan preduzeti, odnosno narediti,
2. ako prekorači svoja zakonska ovlašćenja,
3. ako ne podnese prijavu, odnosno ne obavijesti šefa Odjeljenja o utvrđenim nepravilnostima, odnosno propustima.

Član 109

Zdravstvena inspekcija je dužna, putem sredstava javnog informisanja i na drugi pogodan način, obavještavati javnost o pojавama utvrđenim prilikom inspekcijskog nadzora.

XIII - UTVRĐIVANJE UZROKA SMRTI I OBDUKCIJA

Član 110

- (1) Za svakog građanina umrlog na području Distrikta utvrđuje se vrijeme i uzrok smrti.
- (2) Uzrok i vrijeme smrti utvrđuje doktor medicine.

Član 111

- (1) Šef Odjeljenja imenuje potreban broj doktora medicine koji utvrđuju vrijeme i uzrok smrti građana umrlih na području Distrikta, izvan zdravstvene ustanove.
- (2) Vrijeme i uzrok smrti građana umrlih u zdravstvenoj ustanovi koja obavlja svoju djelatnost na području Distrikta, utvrđuje doktor medicine te ustanove.

Član 112

- (1) Smrtni slučaj su dužna prijaviti, bez odlaganja, lica koja su živjela u zajednici s umrlim građaninom, srodnici ili susjedi, a ako takvih nema, svaki građanin koji sazna za smrtni slučaj.
- (2) Smrtni slučaj prijavljuje se nadležnoj zdravstvenoj ustanovi, odnosno zdravstvenom radniku koji obavlja pregled mrtvaca.
- (3) Kad osoba koja utvrđuje smrt ustanovi da je smrt nastupila od zarazne bolesti ili kao posljedica nasilja, dužna je o tome odmah obavijestiti Odjeljenje, odnosno ovlašćene radnike Policije Distrikta ili Javno tužilaštvo.

Član 113

- (1) Umrli građanin se sahranjuje nakon što je smrt utvrđena, a u roku od 24 do 48 sati od nastupa smrti.
- (2) Izuzetno, na osnovu posebnog odobrenja sanitarnog inspektora, sahrana se može obaviti i prije isteka roka od 24 sata, odnosno poslije isteka roka od 48 sati.

Član 114

- (1) Radi utvrđivanja uzroka smrti provodi se obdukcija tijela umrlog.
- (2) Obdukcija se provodi:
  1. kada postoji sumnja ili je očito da je smrt uzrokovana krivičnim djelom ili je u vezi s izvršenjem krivičnog djela,
  2. kada je obdukcija potrebna radi zaštite zdravlja građana, odnosno kada to zahtijevaju epidemiološki, sanitarni i drugi stručni medicinski razlozi,
  3. kada zahtjev za obdukciju postavi porodica umrlog građanina.
- (3) U ostalim slučajevima obdukcija se provodi na zahtjev i trošak odgovarajućih tijela, preduzeća i drugih pravnih lica koja to zahtijevaju, odnosno porodice umrlog građanina, kada je smrt nastupila izvan zdravstvene ustanove.

Član 115

- (1) Kada građanin umre u zdravstvenoj ustanovi direktor može odlučiti da se obdukcija provede.
- (2) Obdukcija se mora provesti:
  1. ako se radi o neprirodnoj ili nagloj smrti,
  2. ako smrt nastupi tokom dijagnostičkog ili terapeutskog zahvata,
  3. ako to izričito zahtjeva doktor medicine koji je liječio umrlog.

Član 116

Način pregleda umrlih, te način utvrđivanja vremena i uzroka smrti utvrđuju se u skladu sa medicinskim standardima.

XIV – KOMORE

Član 117

Radi očuvanja i zaštite interesa svoje profesije, zadovoljavanja svojih stručnih i ličnih potreba, osiguranja uslova za organizovan nastup zdravstvenih radnika istih profesionalnih grupa prema državnim organima ili organima Distrikta, udruženjima, zdravstvenim ustanovama, proizvođačima i dobavljačima medicinske opreme, kao i radi zaštite zdravlja građana, zdravstveni radnici sa područja Distrikta, zavisno od stručnog naziva, obavezno se udružuju u ljekarsku komoru, farmaceutsku komoru, komoru medicinskih biohemičara i komoru zdravstvenih tehničara (u daljem tekstu: komora), kao strukovna udruženja.

Član 118

- (1) Komora ima status pravnog lica i upisuje se u registar nadležnog suda.
- (2) Komora ima statut kojim se utvrđuje organizacija, djelokrug rada, upravljanje i finansiranje komore, članstvo u komori, prava, obaveze i odgovornosti članova komore i uređuju druga pitanja bitna za rad komore.
- (3) Odjeljenje prati rad komore sa stanovišta provođenja zakona i utvrđivanja politike iz oblasti zdravstva i predlaže odgovarajuće mјere za unapređenje njenog rada.

Član 119

Komore obavljaju sljedeće poslove:

1. vode registar svojih članova;
2. prate i nadziru provođenje pravila-kodeksa medicinske etike i deontologije i preduzimaju odgovarajuće mјere u slučaju njihovog kršenja;
3. daju mišljenje Odjeljenju o opravdanosti izdavanja, produženja ili oduzimanja odobrenja za obavljanje poslova privatne prakse, te početka i prestanka rada zdravstvenih ustanova s obzirom na utvrđenu mrežu zdravstvene djelatnosti i stručne i ekonomski interesе svojih članova;
4. daju mišljenje o cijenama zdravstvenih usluga;
5. pružaju zaštitu građanima u ostvarivanju njihovih prava, s obzirom na kvalitet, sadržaj i vrstu zdravstvene usluge koja im se pruža;